
P02 - Environmentální výzkum

Participující fakulty (vysokoškolské ústavy) UK:

Přírodovědecká fakulta, Právnická fakulta, 3. lékařská fakulta, Matematicko-fyzikální fakulta, Pedagogická fakulta, Fakulta humanitních studií, Centrum pro otázky životního prostředí

Vědní oblast:

environmentální vědy, vědy o životě, vědy o neživé přírodě, společenské vědy

Rada programu (stav k 31. 12. 2016):

prof. Ing. Mgr. Jan Frouz, CSc. (*koordinátor*)

doc. RNDr. Ivan Bičík, CSc.

prof. RNDr. Tomáš Cajthaml, Ph.D.

prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

prof. RNDr. Vojtěch Ettl, Ph.D.

doc. RNDr. Tomáš Halenka, CSc.

PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.

prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.

prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc., dr. h. c.

prof. MUDr. Kamil Provazník, CSc.

prof. RNDr. Eva Tesařová, CSc.

Anotace:

Program Environmentální výzkum definuje rámcové směry výzkumu Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Centra pro otázky životního prostředí UK v Praze, Katedry sociální a kulturní ekologie, Fakulty humanitních studií UK v Praze, Katedry meteorologie a ochrany životního prostředí, Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze, Katedry práva životního prostředí, Právnické fakulty UK v Praze, Centra environmentálního vzdělávání a výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze a skupiny expertů 3. lékařské fakulty UK v Praze. Cílem programu je přispět k poznání jednotlivých biotických a abiotických složek životního prostředí a jejich vzájemných interakcí včetně interakcí s lidskou společností. Působit na zvýšení kvality a mezinárodního ohlasu environmentálního výzkumu v rámci UK. Zároveň přispět k řešení aktuálních prakticky aplikovatelných otázek důležitých pro další koncepční rozhodování v oblasti životního prostředí. Program propojuje současné moderní postupy při studiu ekosystémů abiotického prostředí a biodiverzity se studiem environmentálního chování a postojů lidské společnosti včetně nástrojů, kterými lze toto chování regulovat. Důležité je přitom studium těchto procesů na nejrůznějších časoprostorových škálách a vzájemná interakce procesů s různou časoprostorovou dynamikou. Projekt je svou podstatou značně multidisciplinární a navazuje na řadu spřízněných oborů, a to jak v rovině přírodovědného poznání, (ekologie, geologie, chemie, hydrologie, fyzika a chemie atmosféry, související medicínské obory včetně preventivní medicíny), tak v rovině humanitních a sociálních věd (ekonomie, sociologie, politologie, právní vědy, didaktika). Vzájemné prolínání a interakce přírodovědných a humanitních přístupů původně oddělených týmů v rámci jednoho projektu je v souladu se současným trendem environmentálních věd a vytváří metodický a metodologický základ dalšího rozvoje oboru. V tomto ohledu jde o kombinaci moderních metodik založených na technologicky vyspělých přístrojích a sofistikovaných statistických postupech při studiu chování abiotické složky ekosystémů, jejich interakce s biotickou složkou a lidskou společností studovanou řadou moderních postupů zahrnujících pokročilé metody matematického modelování, data mining komplexních dat, tvorbu a implementaci různých scénářů vývoje společnosti a dalších pokročilých metod na straně humanitních věd.

Klíčové obory výzkumu budou zahrnovat: studium hlavních abiotických a biotických složek životního prostředí a jejich interakcí, globální modely klimatu a dalších klíčových parametrů zemského ekosystému včetně jejich implikací pro jevy na detailnějších časoprostorových škálách, energetický a látkový metabolismus ekonomiky a jeho environmentální a společenské souvztažnosti, environmentálně významné formy spotřeby, modernizační procesy industriálního období a jejich vztah k životnímu prostředí, vymezení environmentálně bezpečného sociálně ekonomického prostoru prostřednictvím planetárních mezí a stanovení potřebných indikátorů, studium vlivu rizikových faktorů životního prostředí na zdravotní stav různých skupin populace, popis a komparaci právních úprav a návrh právních řešení těchto problémů, percepce environmentálních problémů společnosti a možné nástroje jejího ovlivnění.